

03.10.23р. 25гр. укр. літ.

Доброго дня! Тема уроку. Образ панни (Мусі) – утілення ідеї вічної жіночності, краси. Імпресіонізм новели «Момент»

Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою:

moshev2020@icloud.com

Зміст уроку

У новелі «Момент» увага зосереджена на двох персонажах, які разом переживають екзистенційну межову ситуацію: реально опиняються на межі життя і смерті. Кожне слово, репліка сприяють глибокому розкриттю внутрішнього світу героїв і формуванню їхнього цілісного образу. Головна колізія твору психологічна, оскільки межа життя і смерті проходить через душі героїв. Внутрішній світ юнака-оповідача відрізняється широтою й всеохопленістю: напружене індивідуальне переживання смерті та чутливість до навколишнього світу, до найменшого вияву життя. У свідомості героя навіть смерть не вириває його із цілісного й безупинного плину життя. Смерть не є кінцем усього: навіть мертвим герой є частиною великого життя. Муся більш зосереджена на власних переживаннях і більш чутлива до можливості смерті як індивідуального кінця. Перед нами два типи духовних характеристик. Вони відрізняються уявленнями про життя і смерть. Одна з них приймає і відчуває життя цілком, в усіх формах, які існують у природі. Для героя немає смерті. Вона є, але вона природна частина життя, вона «оселилася» в ньому й не знищить його. У світовідчутті Мусі перемога життя можлива в духовній сфері, задля піднесення якої іноді необхідна реальна смерть. «Наше... наше кохання повинно вмерти зараз, щоб, як хтось сказав, ніколи не вмирати». Переживши разом екзистенційну межову ситуацію, вони збагатили себе досвідом іншого. Муся відчула «вихор життя», який змітає все сміття «не треба», «не можна.» Юнак пізнав справжній страх смерті, а потім інший, незнаний до того досвід життя й щастя в образі, у пам'яті. Сюжет цього твору побудований на казково-міфологічному мотиві перетинання межі, який несе в собі значення ініціації — здобуття нового досвіду й у такий спосіб переходу в новий стан, стан духовно багатшої людини. Таким чином, письменник використав сюжетну модель казки, зокрема коли прагне відтворити найсуттєвіші моменти становлення людини, зберігаючи при цьому одноепіцентричність. Варто згадати й про велику роль природи в цьому творі.

Саме природа є своєрідним каталізатором бажання, вона намагається розбудити кохання між головними героями. Проте завжди істинною емблемою природи є коло, бо воно схема зворотного руху, «вічне повернення», яке робить можливим стійке буття.

Природа народжує незліченно й так само легко жертвуватиме, відповідно смерть у ній — наслідок вічного й завжди молодого її життя, яке виявляє себе через безперервний процес творення.

Імпресіоністичні засоби та прийоми відкривають неабиякі творчі можливості перед митцем. Вони відкривають шлях особистісному підходу до явищ життя. Так, В. Винниченко у новелі «Момент». змушує читача переживати і відчувати ті душевні порухи, які охоплюють його персонажів у момент екстремальної ситуації.

Імпресіоністична форма викладу, емоційність та психологізм твору спонукають нас повною мірою відчувати те, що переживав головний герой твору, який мав негайно перетнути кордон. Найліпший час для задуманого — темна ніч, але він не має вибору, і тому «можуть убити». Ще одна незвичайність — перетнути кордон він мусить разом із, як виявилось потім, «знайомою у минулому житті». незнайомкою.

Твір «Момент». Володимира Винниченка — новатора в українській прозі і драматургії — відбиває той відрізок часу, який неможливо забути. Зовнішні події, близькі для колишнього політв'язня В. Винниченка, стають лише ґрунтом, на якому розквітає вразлива квітка кохання-щастя.

https://ukrlit.net/lesson/10klas_2/21.html

Панна Муся — дівчина, з якою познайомився Шехерезада на державному кордоні. Це справжня міська панна, гарно взута й одягнена. Особливо вразили оповідача її очі. Дівчина мала галантну поведінку, була навчена манерам. У образі Мусі втілюється ідея жіночності, особливої краси, таємничої незбагненності.

Провівши разом лише мить, закохані більше ніколи не зустрілись, бо дівчина вважала, що для щастя необхідна лише мить, а все, що станеться потім — буденність. Саме тому Муся не схотіла подальших стосунків і залишила за собою лише приємний та світлий спогад, сповнений таємничості й загадковості.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Підготуватися до контрольної роботи за творчістю В. Стефаніка, В. Винниченка.